

Wybrane zagadnienia produkcji wyrobów przemysłowych – dane za 2023 rok¹

16.12.2024 r.

Specjalizację regionalną produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych określono według wartości wskaźnika lokalizacji LQ, który wskazuje na poziom specjalizacji regionalnej w danym województwie w stosunku do poziomu krajowego². Dla każdego województwa wskazano działy PKWiU, o największej wartości wskaźnika lokalizacji LQ.

W celu zobrazowania zmian jakie zaszły na przestrzeni pięcioletniego okresu do porównania wybrano rok 2019 i rok 2023. Wskaźniki lokalizacji LQ działów PKWiU z tych dwóch okresów umożliwiają określenie kierunku rozwoju specjalizacji regionalnej. Dane o produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych wykorzystane do wyliczenia wskaźnika lokalizacji LQ są zbierane metodą przedsiębiorstw, tj. według głównej siedziby przedsiębiorstwa.

13,34

Maksymalna wartość wskaźnika lokalizacji LQ wystąpiła w województwie małopolskim

W 2023 roku, podobnie jak w 2019 roku, wystąpiły duże dysproporcje w poziomie specjalizacji regionalnej produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych według działów PKWiU. Największy poziom wskaźnika lokalizacji LQ (bardzo silna specjalizacja regionalna) nadal wystąpił w województwie małopolskim – w dziale (07) Rudy metali.

Specjalizacje regionalne produkcji sprzedanej wyrobów przemysłowych działów PKWiU w ujęciu wojewódzkim

Do oceny poziomu specjalizacji regionalnej, zastosowano następujące przedziały wartości wskaźnika lokalizacji LQ:

- 3,00 i więcej (bardzo silna specjalizacja regionalna);
- 1,50-2,99 (znacząca specjalizacja regionalna);
- 1,00-1,49 (niewielka specjalizacja regionalna), w tym klasa poniżej 1,15 (przeciętny poziom, zbliżony do średniej krajowej);
- poniżej 1,00 (brak specjalizacji regionalnej).

Biorąc pod uwagę największe, tj. ponad 3-krotnie wyższe niż przeciętnie w kraju wartości wskaźników lokalizacji LQ, liczone na poziomie działów PKWiU³, wyróżniły się województwa:

- dolnośląskie – (27) Urządzenia elektryczne;
- kujawsko-pomorskie – (17) Papier i wyroby z papieru;
- lubelskie – (11) Napoje; (05) Węgiel kamienny i brunatny (lignit);
- lubuskie – (25) Wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, (16) Drewno i wyroby z drewna i korka z wyłączeniem mebli, wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, (15) Skóry i wyroby ze skór wyprawionych;
- łódzkie – (14) Odzież, (13) Wyroby tekstylne, (12) Wyroby tytoniowe, (21) Podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne;
- małopolskie – (07) Rudy metali, (12) Wyroby tytoniowe;

Przedziały wartości wskaźnika lokalizacji LQ: (1) 3,00 i więcej (bardzo silna specjalizacja regionalna); (2) 1,50-2,99 (znacząca specjalizacja regionalna); (3) 1,00-1,49 (niewielka specjalizacja regionalna); (4) poniżej 1,00 (brak specjalizacji regionalnej)

¹ Dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej o liczbie pracujących 10 osób i więcej.

² Wskaźnik jest nazywany ilorazem lokalizacji lub wskaźnikiem koncentracji Florence'a. W publikacji wskaźnik LQ dla poszczególnych działów PKWiU wyliczono na podstawie danych w ujęciu wartościowym według wzoru:

$$LQ = \frac{\frac{\text{wartość produkcji sprzedanej działu PKWiU dla województwa}}{\text{wartość produkcji sprzedanej działu PKWiU dla Polski}}}{\frac{\text{wartość produkcji sprzedanej województwa ogółem}}{\text{wartość produkcji sprzedanej ogółem w Polsce}}}$$

³ Oznaczenia symboli i nazw działów według klasyfikacji PKWiU 2015.

- mazowieckie – (06) Ropa naftowa i gaz ziemny, (19) Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej;
- opolskie – (08) Pozostałe produkty górnictwa i wydobywania, (23) Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych;
- podkarpackie - (30) Pozostały sprzęt transportowy;
- podlaskie – (10) Artykuły spożywcze, (16) Drewno i wyroby z drewna i korka z wyłączeniem mebli, wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania;
- pomorskie – (21) Podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne;
- śląskie – (05) Węgiel kamienny i brunatny (lignit);
- świętokrzyskie – (08) Pozostałe produkty górnictwa i wydobywania, (23) Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych;
- warmińsko-mazurskie – (16) Drewno i wyroby z drewna i korka z wyłączeniem mebli, wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, – (31) Meble, (13) Wyroby tekstylne (30) Pozostały sprzęt transportowy;
- wielkopolskie – brak bardzo silnej specjalizacji regionalnej na poziomie działów PKWiU;
- zachodniopomorskie – (16) Drewno i wyroby z drewna i korka z wyłączeniem mebli, wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, (31) Meble.

Szczególnie wysoki poziom specjalizacji regionalnej, wskazujący na wysoki poziom przewagi województwa względem obszaru referencyjnego (średniej krajowej) odnotowano w województwie małopolskim, które pod względem łącznej wartości produkcji sprzedanej wyrobów zajmowało 5. miejsce w kraju (po województwach: mazowieckim, śląskim, dolnośląskim i wielkopolskim) oraz w województwie świętokrzyskim o najmniejszej wartości produkcji sprzedanej wyrobów. W województwie małopolskim wyróżniły się dwie specjalizacje regionalne – (07) Rudy metali i (12) Wyroby tytoniowe, których udziały w krajowej produkcji sprzedanej wyrobów były odpowiednio ponad 13-krotnie i 7-krotnie większe niż udziały województwa w produkcji sprzedanej wyrobów ogółem. Na obszarze województwa małopolskiego skoncentrowana była w ponad 91% krajowa produkcja sprzedana rud metali i ponad 50% krajowej produkcji sprzedanej wyrobów tytoniowych (w obu przypadkach 1. miejsca w kraju).

W województwie świętokrzyskim wyróżnił się natomiast dział (08) Pozostałe produkty górnictwa i wydobywania oraz dział (23) Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, których udziały w krajowej produkcji sprzedanej wyrobów były odpowiednio ponad 11-krotnie i 7-krotnie wyższe niż udziały województwa w produkcji sprzedanej wyrobów ogółem.

Pod względem wartości produkcji sprzedanej wyrobów z działu (08) Pozostałe produkty górnictwa i wydobywania oraz działu (23) Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych województwo świętokrzyskie plasowało się na 1. miejscu w kraju.

Jedynie w województwie wielkopolskim nie wystąpiła silna specjalizacja regionalna produkcji sprzedanej wyrobów na poziomie działów PKWiU. Nieznacznie poniżej progu 3,0 wskaźnika lokalizacji LQ odnotowano dla działu (31) Meble, którego udział w produkcji krajowej stanowił 34,4%.

Do działów PKWiU, w przypadku których wystąpiła silna specjalizacja regionalna tylko dla jednego województwa, należały: (06) Ropa naftowa i gaz ziemny, (07) Rudy metali, (10) Artykuły spożywcze, (11) Napoje, (14) Odzież, (15) Skóry i wyroby ze skór wyprawionych, (17) Papier i wyroby z papieru, (19) Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej, (23) Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, (26) Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne, (27) Urządzenia elektryczne i (32) Pozostałe wyroby.

W 2023 roku, podobnie jak w 2019 roku, wystąpiły duże dysproporcje w poziomie specjalizacji regionalnej.

Rozpiętość najwyższych wskaźników lokalizacji LQ w województwach wynosiła od 1,32 w województwie śląskim do 13,34 w małopolskim.

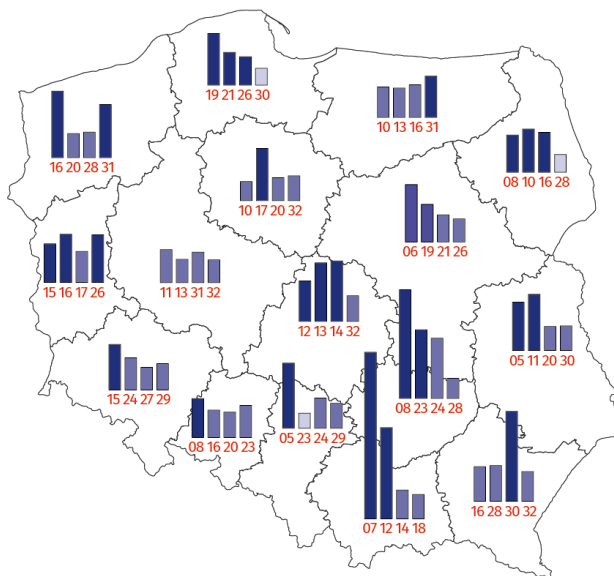
Wśród działów PKWiU wyróżnić można takie, w przypadku których produkcja sprzedana wyrobów przemysłowych nie występowała w większości województw, np. w zakresie działu (07) Rudy metali miała miejsce tylko w dwóch województwach (małopolskim i dolnośląskich) oraz w zakresie działu (06) Ropa naftowa i gaz ziemny tylko w trzech województwach (mazowieckim, pomorskim i śląskim).

Najwyższy poziom specjalizacji regionalnej wystąpił w województwie małopolskim, głównie z powodu wysokiego udziału wartości produkcji sprzedanej rud metali (ponad 91%) w krajowej produkcji (pozostałe ponad 8% wartości produkcji sprzedanej krajowej pochodziło z przedsiębiorstw w województwie dolnośląskim)

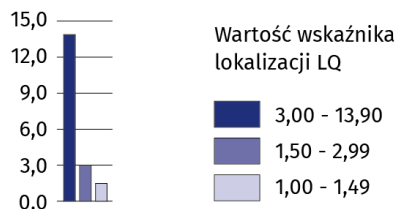
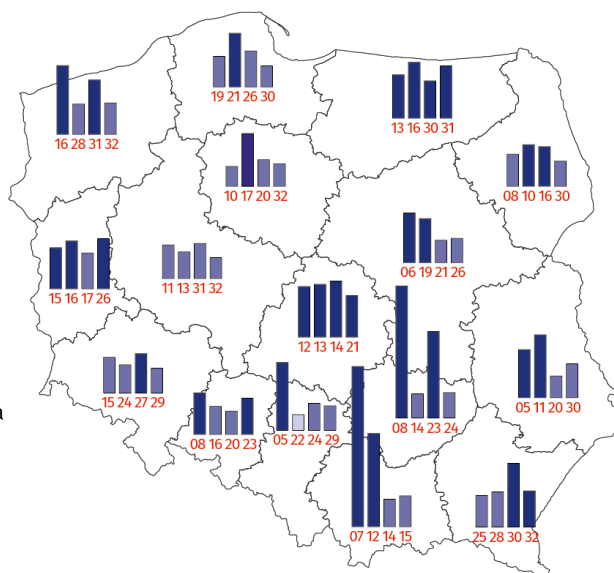
W roku 2023 całkowita rozpiętość wskaźnika lokalizacji LQ dla czterech działów PKWiU o najwyższym wskaźniku lokalizacji LQ wynosiła od 1,32 do 13,34

Mapa 1. Cztery najwyższe wskaźniki lokalizacji LQ dla działów PKWiU wyliczone na podstawie wartości produkcji sprzedanej wyrobów w latach 2019 i 2023

Rok 2019

Rok 2023

05 Węgiel kamienny i brunatny (lignit)	20 Chemikalia i wyroby chemiczne
06 Ropa naftowa i gaz ziemny	21 Podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
07 Rudy metali	22 Wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
08 Pozostałe produkty górnictwa i wydobywania	23 Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
10 Artykuły spożywcze	24 Metale
11 Napoje	25 Wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
12 Wyroby tytoniowe	26 Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
13 Wyroby tekstylne	27 Urządzenia elektryczne
14 Odzież	28 Maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
15 Skóry i wyroby ze skór wyprawionych	29 Pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy
16 Drewno i wyroby z drewna i korka z wyłączeniem mebli, wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania	30 Pozostały sprzęt transportowy
17 Papier i wyroby z papieru	31 Meble
18 Usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji	32 Pozostałe wyroby
19 Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej	

Największy wzrost wartości wskaźnika lokalizacji LQ, świadczący o wzroście poziomu specjalizacji regionalnej i wzroście znaczenia wyróżnionego działu PKWiU nastąpił w województwie warmińsko-mazurskim dla działu (16) Drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli, wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania oraz w województwie świętokrzyskim dla działu (08) Pozostałe produkty górnictwa i wydobywania.

Biorąc pod uwagę liczbę działów PKWiU, w przypadku których odnotowano w latach 2019-2023 przesunięcie do wyższego przedziału poziomu specjalizacji regionalnej, wyróżnić można województwo pomorskie, w którym wskaźnik lokalizacji LQ zwiększył się odpowiednio dla 5 działów PKWiU: (06) Ropa naftowa i gaz ziemny, (21) Podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne, (28) Maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane, (30) Pozostały sprzęt transportowy, (32) Pozostałe wyroby. Dział (21) Podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne stał się nową bardzo silną specjalizacją regionalną, nową bardzo znaczącą przewagą województwa pomorskiego względem obszaru referencyjnego (średniej krajowej) przy wartości wskaźnika lokalizacji LQ wynoszącej 4,47.

Tablica 1. Przejście wskaźnika lokalizacji LQ do wyższego przedziału referencyjnego dla działów PKWiU w województwach w 2023 r. w porównaniu z 2019 r.

Województwa	Działy PKWiU
Dolnośląskie	27
Kujawsko-Pomorskie	08; 18
Lubuskie	18; 24; 25; 28
Łódzkie	08; 18; 21
Małopolskie	11; 24
Mazowieckie	30
Opolskie	24
Podkarpackie	11; 32
Podlaskie	30
Pomorskie	06; 21; 28; 30; 32
Świętokrzyskie	18
Warmińsko-Mazurskie	13; 16; 25; 30
Wielkopolskie	18
Zachodniopomorskie	18

Największe zmniejszenie wartości wskaźnika lokalizacji LQ, tj. zmniejszenie znaczenia danego działu PKWiU w zakresie specjalizacji regionalnej nastąpiło w województwie podkarpackim w dziale (30) Pozostały sprzęt transportowy oraz w województwie pomorskim w dziale (19) Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej. Przy czym w województwie podkarpackim wymieniony dział (30) Pozostały sprzęt transportowy nadal uznany jest jako wiodąca specjalizacja regionalna wartości produkcji sprzedanej wyrobów, natomiast w województwie pomorskim w przypadku działu (19) Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej nastąpiła utrata silnej specjalizacji regionalnej.

Z uwagi na liczbę działów PKWiU, w przypadku których otrzymano w okresie 2019-2023 zmniejszenie wartości wskaźnika lokalizacji LQ, powodujące przesunięcie działu do niższego przedziału poziomu specjalizacji regionalnej wyróżnia się województwo dolnośląskie. W tym województwie wskaźnik lokalizacji LQ zmniejszył się nieznacznie dla 5 działów PKWiU: (13) Wyroby tekstylne, (15) Skóry i wyroby ze skór wyprawionych, (17) Papier i wyroby z papieru, (22) Wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, (30) Pozostały sprzęt transportowy.

W roku 2023 w porównaniu do roku 2019 wskaźnik lokalizacji LQ utrzymał się na stałym poziomie w następujących przedziałach referencyjnych:

Największy spadek wskaźnika lokalizacji LQ dla działu 30 odnotowano w województwie podkarpackim

- 3,00 i więcej (bardzo silna specjalizacja regionalna) w województwach: kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim;
- 1,50-2,99 (znacząca specjalizacja regionalna) w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim;
- 1,00-1,49 (niewielka specjalizacja regionalna), w tym klasa poniżej 1,15 (przeciętny poziom, zbliżony do średniej krajowej) w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim;
- poniżej 1,00 – brak specjalizacji regionalnej w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim.

Tablica 2. Utrzymanie się specjalizacji regionalnej dla działów PKWiU w województwach w 2023 r. w porównaniu z 2019 r.^a

Województwa	Przedziały wskaźnika lokalizacji LQ			
	3,00 i więcej	1,50-2,99	1,00-1,49	poniżej 1,00
Dolnośląskie	—	24; 29	08; 28; 32	07; 10; 11; 14; 16; 18; 19; 20; 21; 23; 25; 26; 31
Kujawsko-Pomorskie	17	10; 20; 22; 32	13; 26; 30; 31	11; 14; 15; 16; 19; 21; 23; 24; 27; 28; 29
Lubelskie	05; 11	14; 20; 30	10; 15; 16; 17; 28; 31	08; 12; 13; 18; 19; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 29; 32
Lubuskie	15; 16; 26	13; 17	23; 30	05; 08; 10; 11; 14; 19; 20; 21; 22; 27; 32
Łódzkie	12; 13; 14	10; 17; 23; 32	22	05; 11; 15; 16; 19; 20; 24; 25; 26; 29; 30; 31
Małopolskie	07; 12	08; 14; 15; 20; 25	29	10; 13; 16; 17; 19; 21; 22; 23; 26; 28; 30; 31; 32
Mazowieckie	06; 19	18; 21; 26	10; 11	08; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 22; 23; 24; 25; 27; 28; 29; 31; 32
Opolskie	08	16; 20; 23; 25	15; 17; 27; 28	10; 11; 13; 14; 18; 19; 21; 26; 29; 30; 31; 32

W województwach: dolnośląskim, pomorskim i wielkopolskim specjalizacja regionalna nie utrzymała się w przedziale referencyjnym 3 i więcej

a Działy PKWiU, w których występują wskaźniki lokalizacji LQ w tym samym przedziale referencyjnym.

Tablica 2. Utrzymanie się specjalizacji regionalnej dla działów PKWiU w województwach w 2023 r. w porównaniu z 2019 r.^a (dok.)

Nazwa Województwa	Przedziały wskaźnika lokalizacji LQ			
	3,00 i więcej	1,50-2,99	1,00-1,49	poniżej 1,00
Podkarpackie	30	16; 22; 25; 28	08; 20; 23; 31	10; 13; 14; 15; 17; 18; 19; 21; 24; 26; 27; 29
Podlaskie	10; 16	—	14; 28	11; 13; 15; 17; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 29; 31; 32
Pomorskie	—	26	10; 14; 16; 17	08; 11; 13; 15; 18; 20; 22; 23; 24; 25; 27; 29; 31
Śląskie	05	24; 29	22; 23; 25	06; 08; 10; 13; 14; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 26; 27; 28; 30; 31; 32
Świętokrzyskie	08; 23	14; 24; 25; 28	29	10; 11; 12; 15; 17; 19; 20; 21; 22; 26; 27; 30; 31; 32
Warmińsko-Mazurskie	31	08; 10; 22	—	11; 14; 15; 17; 19; 20; 21; 23; 24; 26; 27; 28; 29; 32
Wielkopolskie	—	11; 12; 13; 31; 32	10; 16; 17; 22; 28	05; 08; 14; 15; 19; 20; 23; 24; 25; 26; 30
Zachodniopomorskie	16; 31	20; 28; 32	22; 25	10; 11; 13; 14; 15; 17; 19; 21; 23; 24; 26; 27; 29; 30

a Działy PKWiU, w których występują wskaźniki lokalizacji LQ w tym samym przedziale referencyjnym.

Kreska (—) oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.

W województwie podlaskim specjalizacja regionalna nie utrzymała się w przedziale referencyjnym 1,50-2,99

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

Dyrektor Halina Woźniak

Tel: 71 371 64 00

Rozpowszechnianie:

Wydział Współpracy z Mediami

Tel. komórkowy: +48 695 255 032

Tel. stacjonarne: +48 22 608 38 04, +48 22 449 41 45,
+48 22 608 30 09

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

stat.gov.pl

[@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

[gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)

[glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)

[glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Produkcja wyrobów przemysłowych w 2023 roku](#)

[Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłowych](#)

[Zeszyt metodologiczny Badania produkcji przemysłowej](#)

[Nomenklatura PRODPOL do badania rocznego](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

[Bank Danych Polska](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Produkcja sprzedana wyrobów przemysłowych](#)